

မကဠာသေဒေမီက ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ထုတ်လာခဲ့သည့်အရာမှာ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၄ ၏ ပထမနှင့် ဒုတိယ ကောင်းကင်တမန်တို့သည် ပထမနှင့် ဒုတိယ ဘေးဒဏ်တို့ဆိုင်ရာ အစုစုလားမ၏ အချိန်ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ရပ်အားဖွင့် အာဏာပေးခြင်းခံရကပြီ။ တတိယ ကောင်းကင်တမန်၏ အာဏာပေးခြင်းမှာ 9/11 ၌ တတိယ ဘေးဒဏ် ပည့်စုံခြင်းအားဖွင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ Jones ၏ အသုံးချဖော်ပြချက်က ဖော်ထုတ်ပြသသည့်အရာမှာ (သူသည် ကျွန်ုပ်၏ အချက်ကို မတင်ပခြင်းမရှိလည်း) ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၈ ၏ ပထမ တံပိုးမှတ်သော ကောင်းကင်တမန်မှ စ၍ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၁ ၏ တတိယ ဘေးဒဏ်ဆိုင်ရာ တံပိုးမှတ်သော ကောင်းကင်တမန်အထိ ကောင်းကင်တမန်တိုင်းသည် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၄ ၏ ကောင်းကင်တမန် သုံးပါးနှင့် ခွဲမရအောင် ဆက်နွယ်လျက်ရှိကြောင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် တူညီသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်များအတွင်းရှိ သင့်ကတေများ ဖြစ်ကြသည်။ ကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးစီက ကိုယ်စားပြုသည့် ကဏ္ဍမျိုးစုံကို နားလည်နိုင်ရန် ၎င်းတို့ကို ထိုသို့ပင် အသိအမှတ်ပြုမည် ဖြစ်သည်။ ထိုကဏ္ဍ ဗျာဒိတ်ကျမ်းရှိ အသင်းတော် ခုနစ်ပါး၊ တံဆိပ်ခန့်လုံးနှင့် တံပိုးခန့်လုံးတို့သည် ခုနစ်ဟူသော သင့်ကတေကို ကိုယ်စားပြုသကဲ့သို့၊ ထို ခုနစ်ဟူသော အလုံးစုံသင့်ကတေအတွင်း လေးနှင့် သုံးဟူသော သင့်ကတေတို့ကိုလည်း ကိုယ်စားပြုကြသည့်နည်းတူ (အသင်းတော်များ၊ တံဆိပ်များနှင့် တံပိုးများ)၊ တံပိုးမှတ်သော ကောင်းကင်တမန် ခုနစ်ပါးအနက် ပထမကောင်းကင်တမန်မှ စတင်၍ တတိယ ကောင်းကင်တမန်အထိသော ကောင်းကင်တမန်များကြားကို တစ်ခုလုံးအဖွဲ့ စဉ်းစားသုံးသပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဤအရာက ကောင်းကင်တမန် ဆယ့်တစ်ပါးပါဝင်သော များကဏ္ဍတစ်ခုကို ဖော်ထုတ်ပြသသည်။

ဗျာဒိတ်ကျမ်း တစ်ဆယ့်လေး အခန်းရှိ ကောင်းကင်တမန် သုံးပါးသည်၊ တရားစီရင်ခြင်း ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို ကြည့်သော မိလားရိုက်တို့၏ သတိပေးသတင်းစကားကို ကိုယ်စားပြုပြီ။ ထိုနောက် တရားစီရင်ခြင်း အဆုံးသတ်ခြင်းကို ကြည့်လျက်ရှိသော တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်၏ သတိပေးသတင်းစကားကိုလည်း ကိုယ်စားပြုပြသသည်။

တံပိုးခန့်လုံးသည် နေကိုကိုးကွယ်ခြင်းအား အတင်းအကျပ် လိုက်နာစေခဲ့သော လူမျိုးနိုင်ငံများအပေါ် တရားစီရင်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရန် ဘုရားသခင်သည် မိမိ၏ အချုပ်အခြာအာဏာတော်နှင့်ညီညွတ်စွာ အသုံးပြုတော်မူခဲ့သော အင်အားများကို ကိုယ်စားပြုသည်။

ပထမတံပိုးလေးပါးသည် အနောက်ရောမအင်ပါယာ၏ တဖဉ်းဖဉ်း ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးသွားခြင်းကို ခရစ်နှစ် ၄၂၇ ခုနှစ်မတိုင်မီအထိ ဖော်ထုတ်ပြသသည်။

ပဉ္စမနှင့် ဆဋ္ဌမတို့သည် ၁၄၄၉ ခုနှစ်မှ ၁၄၅၃ ခုနှစ်တိုင်အောင် အရှေ့ရောမ၏ ပျက်သုဉ်းခြင်းကို ဖော်ပြကြသည်။

နောက်ဆုံး တံပိုးသုံးလုံးသည် ဒုက္ခသုံးပါး၏ အစုစုလားမကို ကိုယ်စားပြုသည်။

ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၀ တွင် ဖော်ပြထားသော ကောင်းကင်တမန်သည် ခရစ်တော်ဖြစ်ပြီး၊ အစတွင် ထိုလုပ်ရားမှုကို ခွန်အားပေးရန် ဆင်းသက်တော်မူ၏။ ထိုအတူ အဆုံးတွင်လည်း ထိုလုပ်ရားမှုကို ခွန်အားပေးရန် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၈ ၌ တဖန် ဆင်းသက်တော်မူ၏။

တရားစီရင်ခြင်းကို ဖွင့်လှစ်သောအချိန်၊ ထိုအရာသည် ပုံတူပည့်စုံသော အပစ်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ သတုတမတံပိုးသည် ၁၈၄၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်နေ့တွင် စတင်မည်လော၏။ ယုတ်လတံပိုးကို အပစ်ဖျက်ခြင်း မပြုရမည်ဖြစ်၏။ ထိုကဏ္ဍ တရားစီရင်ခြင်း၌ တံပိုးနှစ်လုံး မပြုလျက်ရှိ၏။ ယုတ်လတံပိုးနှင့် သတုတမတံပိုးတို့ ဖြစ်ကြ၏။

ထိုနောက် သင်သည် သတုတမလ၏ ဆယ်ရက်မကြောက်နင်း ယုဘလေ တံပိုးကို မှတ်စေ ရမည်။ အပူဖြူဖြူရာနေ့တွင် သင်တို့၏ ပညာတစ်ပညာလုံးအနှံ့ တံပိုးသံကို ပျံ့နှံ့စေ ရမည်။ ထို့ပြင် သင်တို့သည် ငါးဆယ်မကြောက်နစ်ကို သန့်ရှင်းစေ၍၊ ထိုပညာ၌ နေထိုင်သူ အပေါင်းတို့အတွက် ပညာတစ်ပညာလုံးအနှံ့ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ကြည့်ရှု ရမည်။ ထိုနှစ်သည် သင်တို့အတွက် ယုဘလေ ဖြစ်ရမည်။ လူအသီးသီးသည် မိမိ၏ အမွေခံမငြိမ့် ပြန်ရမည်။ လူအသီးသီးသည် မိမိ၏ အမျိုးအနွယ်အိမ်ထောင်စုသို့ ပြန်ရမည်။ ထိုငါးဆယ်မကြောက်နစ်သည် သင်တို့အတွက် ယုဘလေ ဖြစ်ရမည်။ သင်တို့သည် ထိုနှစ်တွင် မျိုးမစိုက်ရ၊ မိမိအလိုအလျှောက် ပေါက်လာသော အရာကို မရိတ်ရ၊ မဖတ်မပြုပြင်ထားသော သင်တို့၏ စပျစ်နွယ်မှ စပျစ်သီးကိုလည်း မဆွတ်ယူရ။
ဝတ်ပြုရာကျမ်း ၂၅:၉-၁၁။

လဝေဝတတုကျမ်း၏ နောက်တစ်ခန်း၌ တည်ရှိသော၊ ဣသရလေသည် “ခုနစ်ကာလ” တစ်လျှောက် ပြန်ကျခြင်းကို သတ်မှတ်ဖော်ပြသော အကြောင်းအရာနောက်ခံသည်၊ အပူဖြူဖြူရာနေ့ ယုဘလေ တံပိုးကို မှတ်ရန် ညွှန်ကြားချက်သို့ ဦးတည်ဆောင်သော ကျမ်းပိုဒ်များအတွင်း ထုတ်ဖော်ထားသည်။

“ဣသရလေအမျိုးသားတို့အား ပြောလော့။ သူတို့အားလည်း ဤသို့ဆိုလော့။ ငါပေးသောပညာသို့ သင်တို့ဝင်ရောက်ကပြောအခါ၊ ထိုပညာသည် ထာဝရဘုရားအတွက် ဥပုသ်ကို စောင့်ရမည်။ ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး သင်သည် လယ်ကို စိုက်ပျိုးရမည်။ ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး စပျစ်ဥယျာဉ်ကို ကိုင်းဖတ်ပြုပြင်ရမည်။ ထိုအပင်၏အသီးကိုလည်း စုသိမ်းရမည်။ သို့ရာတွင် သတုတမနှစ်တွင်ကား ထိုပညာအတွက် အနားယူရာ ဥပုသ်ဖြစ်ရမည်။ ထာဝရဘုရားအတွက် ဥပုသ်ဖြစ်ရမည်။ သင်သည် မိမိလယ်ကို မစိုက်ရ။ မိမိစပျစ်ဥယျာဉ်ကိုလည်း မကိုင်းဖတ်ရ။ ရိတ်သိမ်းရာမှ အလိုအလျှောက်ပေါက်လာသောအရာကို မရိတ်သိမ်းရ။ မပြုပြင်ရသေးသော စပျစ်ပင်၏ စပျစ်သီးကိုလည်း မစုသိမ်းရ။ အကြောင်းမူကား၊ ထိုနှစ်သည် ပညာအတွက် အနားယူရာနှစ်ဖြစ်၏။ ပညာ၏ဥပုသ်အဖွားအမတ်သည် သင်တို့အတွက် အစာဖြစ်ရမည်။ သင်အတွက်လည်းကောင်း၊ သင်၏ကျွန်အတွက်လည်းကောင်း၊ သင်၏ကျွန်မအတွက်လည်းကောင်း၊ သင်နှင့်အတူနေသော အငှားအလုပ်သမားအတွက်လည်းကောင်း၊ သင်နှင့်အတူ တည်းခိုနေသော တပါးအမျိုးသားအတွက်လည်းကောင်း၊ သင်၏တရုစုဆန်များအတွက်လည်းကောင်း၊ သင်၏ပညာ၌ရှိသော တစ်ရင်းတိရုစုဆန်များအတွက်လည်းကောင်း၊ ထိုပညာ၏ဖွဲ့ထွန်းသမျှအလုံးစုံသည် အစာဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင် သင်သည် မိမိအတွက် နှစ်၏ဥပုသ် ခုနစ်ကျိမ့်ကို ရတောက်ရမည်။ ခုနစ်နှစ်ကို ခုနစ်ကျိမ့်ရတောက်ရမည်။ ထိုနှစ်၏ဥပုသ် ခုနစ်ကျိမ့်၏ကာလသည် သင်အတွက် လေးဆယ့်ကိုးနှစ်ဖြစ်ရမည်။” ဝတ်ပြုရာကျမ်း ၂၅:၂-၈။

မီလာသည် အခန်းနှစ်ဆယ်ခြောက်၌ မြေတစ်ပြင်လုံးအတွက်ထားရှိသော ဥပုသ်အနားယူခြင်းကို ချီးဖောက်သဖြင့် ဣသရလေအပေါ် ကျရောက်သော တရားစီရင်ခြင်းကို သဘာပေါက်သိမြင်သောအခါ၊ နှစ်တစ်နှစ်သည် နှစ်တစ်နှစ်ကို ကိုယ်စားပြုသည့်ဟူသော မူကို အသုံးပြု၍ နှစ်တစ်နှစ်သည် သုံးရာခြောက်ဆယ်ရက်ရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိခဲ့ပြီး၊ ခုနစ်ကျိမ့် သုံးရာခြောက်ဆယ်သည် ပဋိညာဉ်ကို ချီးဖောက်ခြင်းအတွက် အပူဖြူဖြူခံရမည့် နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာနှစ်ဆယ် ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုအရာသည် သူ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သော ပရောဖက်ပြုသမှုမာတရား၏ ပထမဆုံးသောအရာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မီလာ၏အမှတ်တံဆိပ်ဖွဲ့ ခရစ်တော် တည်ဆောက်တော်မူခဲ့သော အခြေခံ၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သည့် သမ္မာတရားများ၏ အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်သည်။ ယုဘိလ တံပိုးသည် ကယ်လွတ်ခြင်းနှင့် လွတ်မြောက်ခြင်းကို ကြည့်ရှုသော ကြော်ငြာချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

တတိယအမင်္ဂလာ၏ သတုတမတံပိုးသည် အစုစလမ်းဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် သတုတမကောင်းကင်တမန်၏ အသံထွက်ရာနေ့ရက်များ၌၊ သူသည် တံပိုးစမှတ်သောအခါ၊ ဘုရားသခင်၏ နက်နဲသောအရာသည် ကိုယ်တော်၏ ကျွန်ဖြစ်သော

ပရောဖက်တို့အား ကြည့်တတ်မူခွဲသကဲ့သို့ ပညွှန်စုံပီခြံဆုံးလိမ့်မည်။ ဗျာဒိတ်ကျမ်း 10:7။

အစုစုလား၏ သတုတမတံပိုးသည် အပြင်ဘက်ဆိုင်ရာ ပရောဖက်ပြုမူမာတရားဖြစ်ပြီး ယုဘိလတ်ပိုးသည် ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့် ဖြောင့်မတ်ခြင်း—အပြစ်မှ ကယ်လွတ်ခြင်း—ဟူသော အတွင်းဘက်ဆိုင်ရာ ပရောဖက်ပြုမူမာတရားဖြစ်သည်။ ထိုအရာကို Sister White ၏ အဆိုအရ “အမှန်တကယ်၌ တတိယကောင်းကင်တမန်” ဟု ခေါ်ဆိုထားသည်။ သတုတမတံပိုး မည်ဟီးနသေခါ ကာလအတွင်း၌ “သင်တို့အတွင်းရှိသော ခရစ်တော်၊ ဘုန်းတော်၏ မျှော်လင့်ချက်” ဟူသော နက်နဲသောအရာသည် တစ်ရာလေးသောင်းလေးထောင်၏ လူသဘာဝနှင့် ခရစ်တော်၏ ဘုရားသဘာဝကို ကိုယ်တော်ပေါင်းစည်းတော်မူခြင်းအားဖြင့် စုံလင်ပညွှန်စုံလာမည်။ ထိုအခါ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်ကို လက်ခံရရှိသောသူတို့သည် တတိယကပ်ဘေးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ တတိယကောင်းကင်တမန်၏ သတိပေးချက်အဖြစ်လည်းကောင်း ကိုယ်စားပြုပေးပြုစားသော သတိပေးတံပိုးသတင်းစကားကို ကြည့်ကကြိမ်မည်။ ယရှေခရစ်တော်ကိုယ်တိုင်နှင့် မနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးဖြစ်တော်မူသော ကောင်းကင်တမန်သည် ကိုယ်တော်၏ လက်ထံ၌ သတင်းစကားတစ်ရပ်ကို ဆောင်ယူလျက် ဆင်းသက်လာသောအခါ၊ တတိယကပ်ဘေးသည် တတိယကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကားကို တန်ခိုးပေးသည်။

ပထမအမင့်ဂလာနှင့် ဒုတိယအမင့်ဂလာတို့၏ အချိန်ပရောဖက်ပြုချက်သည် ပထမကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကားကို အားပေးခွန်အားပေးခွဲသကဲ့သို့၊ တတိယအမင့်ဂလာ၏ ပရောဖက်ပြုချက်သည် တတိယကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကားကို အားပေးခွန်အားပေးကခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သတ်မှတ်သိမပြုသောအခါ၊ တံပိုးများကို “တနှင့်ဂနွေအတည်ပြုအကောင်အထည်ဖော်မှုအား တုံ့ပြန်သဖြင့် ရောမအပေါ်သို့ ကျရောက်စေခဲ့သော တရားစီရင်ချက်များ” ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ သတ်မှတ်နှုခင်းဖြစ်သည်။ ထိုဘုရားသခင်၏ စီမံအုပ်ချုပ်တော်မူခြင်းအောက်ရှိ တရားစီရင်ချက်များ၊ အထူးသဖြင့် နောက်ဆုံး အမင့်ဂလာတံပိုးသုံးလုံးသည်၊ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၄ ၏ ကောင်းကင်တမန်သုံးပါး သတိပေးသတင်းစကားနှင့် ကိုက်ညီဆင်တူကာ ပြိုင်တန်းတည်ရှိနေသည်။ မီလာရေးတို့၏ သမိုင်းတွင် အမင့်ဂလာနှစ်ပါးနှင့် ကောင်းကင်တမန်နှစ်ပါးရှိပြီး တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်၏ သမိုင်းတွင် တတိယအမင့်ဂလာနှင့် တတိယကောင်းကင်တမန် ရှိသည်။ ပထမနှင့် ဒုတိယကောင်းကင်တမန်တို့၏ အစပြုမိုင်း၌၊ တရားစီရင်ခြင်းဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော သတင်းစကားသည် ပထမနှင့် ဒုတိယအမင့်ဂလာတို့၏ အစုစုလား ပညွှန်စုံခြင်းအားဖြင့် အားပေးခွန်အားပေးခွဲရသည်။ တတိယကောင်းကင်တမန်၏ အဆုံးသတ်သမိုင်း၌မူ တရားစီရင်ခြင်းပိတ်သိမ်းခြင်းကို ကြည့်သော သတင်းစကားသည် တတိယအမင့်ဂလာ၏ အစုစုလား ပညွှန်စုံခြင်းအားဖြင့် အားပေးခွန်အားပေးခွဲရသည်။

အစနှင့် အဆုံး၌ရှိသော ခွန်အားပေးခြင်းကို ဗျာဒိတ်ကျမ်း ၁၀ နှင့် ၁၈ ပါ ကောင်းကင်တမန်အားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားပြီး “ထိုသူသည် ယရှေခရစ်တော်မှတစ်ပါး အခြားသူ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တော်ဖြစ်သည်။” အစုစုလား၏ ပြင်ပသတင်းစကားနှင့် တရားစီရင်ခြင်း၏ အတွင်းသတင်းစကားတွင်၊ ပြင်ပသတင်းစကားသည် တတိယအမင့်ဂလာ၏ တံပိုးဖြစ်ပြီး တရားစီရင်ခြင်း၏ အတွင်းသတင်းစကားသည် တတိယကောင်းကင်တမန်၏ တံပိုးဖြစ်သည်။ အစုစုလား၏ ပြင်ပတံပိုးသည် နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာနှစ်ဆယ်၏ ပရောဖက်ပြုချက်ဖြစ်ပြီး တတိယကောင်းကင်တမန်၏ အတွင်းတံပိုးသည် နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်သုံးရာ ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်မျိုးစလုံးသည် သသေခါသူတို့အပေါ် တရားစီရင်ခြင်း ဖွင့်လှစ်ချိန်၌ ရောက်လာ၍ မည်ဟည်းခွဲကပြသကဲ့သို့၊ အသက်ရှင်သောသူတို့အပေါ် တရားစီရင်ခြင်း ဖွင့်လှစ်ချိန်၌လည်း တဖန် ရောက်လာခဲ့ကပြသည်။

ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၀ ၏ ကောင်းကင်တမန်သည် ၁၈၄၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အစုစုလားမိုင်ရာ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာစုံမှအဖွဲ့ ဆင်းသက်လာခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဆင်းသက်လာခြင်းအားဖြင့် ထိုကောင်းကင်တမန်သည်လည်း အစုစုလားမိုင်ရာ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ပညာစုံမှအတူ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၈ ၏ ကောင်းကင်တမန် ဆင်းသက်လာခြင်းကို ပုံဆောင်ဖော်ပခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၂၁ ခုနှစ်၌ တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေ၏ ပုန်ကန်ခြင်းအပေါ် ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခြင်းနှင့် ထိုနောက် ၅၃၈ ခုနှစ်၌ ထပ်မံဖွဲ့ပေါင်းသော ထိုပုန်ကန်ခြင်းအပေါ် တရားစီရင်ခြင်းတို့ကို ပထမ ခြောက်လုံးသော တံပိုးများဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားပြီး မကဏ္ဍိ ရောက်လာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေ ပုန်ကန်ခြင်းအတွက် ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခြင်းကိုမူ တတိယဝမ်းနည်းခြင်းလည်း ဖြစ်ပြီး တတိယကောင်းကင်တမန်လည်း ဖြစ်သော သတုတမတံပိုးက ကိုယ်စားပြုထားသည်။ ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် တရားစီရင်ခြင်း စတင်ခြင်း၏ သတိပေးသတင်းစကားနှင့် ၉/၁၁ တွင် အသက်ရှင်သူတို့၏ တရားစီရင်ခြင်းဆိုင်ရာ သတိပေးသတင်းစကားတို့သည် Jones က တင်ပြထားသော အစဉ်အဆက်အတိုင်း သတုတမကောင်းကင်တမန်အားဖြင့် နှစ်ခုစလုံး အာဏာခွန်အားရရှိခဲ့ကြသည်။ အခန်း ၈ နှင့် ၉ တို့တွင် တံပိုးကောင်းကင်တမန် ခြောက်ပါးရှိပြီး ထိုနောက် အခန်း ၁၀ တွင် ယရှေ့ခရစ်တော်ကိုယ်တိုင်နှင့် မနည်းသော အထူးဂုဏ်အဆင့်ရှိသော ကောင်းကင်တမန်သည် ဆင်းသက်လာသည်။ ထိုကောင်းကင်တမန်သည် ကောင်းကင်တမန်များ၏ အစဉ်အဆက်အတွင်း သတုတမမြောက်ဖြစ်ပြီး သူနောက်တွင် အခန်း ၁၁ ၌ ၁၈၄၄ ခုနှစ်တွင် အသံစတင်ခဲ့သော သတုတမတံပိုးဖြစ်သည့် တတိယဝမ်းနည်းခြင်းက လိုက်လာသည်။ သို့သော် ထိုသည်မှာ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၄ ရှိ ကိုးမမြောက်၊ ဆယ်မြောက်နှင့် ဆယ့်တစ်မြောက် ကောင်းကင်တမန်များဆီသို့ ဦးတည်ပို့ဆောင်သော ကောင်းကင်တမန်များ၏ အစဉ်အဆက်တွင် အငွေ့မမြောက်လည်း ဖြစ်သည်။

တတိယကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကားကို ပထမနှင့် ဒုတိယကောင်းကင်တမန်တို့၏ သတင်းစကားများမှ သီးခြားခွဲထုတ်၍ မရသကဲ့သို့၊ ဘုရားသခင်၏ ပယ်ဖျက်ခြင်းတရားစီရင်မှုဖြစ်သော ခုနှစ်လုံးသော တံပိုးများကိုလည်း သစ္စာဖောက်ပန်မှုအပေါ် ချမှတ်တော်မူသော တရားစီရင်ချက်များမှ ခွဲထုတ်၍ မရပေ။ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၀ တွင် ဖော်ပြထားသော တရားစီရင်ခြင်း၏ ပထမလေးလုံးသော တံပိုးများသည် ကွန်စတန်တိုင်သည် ၂၂၁ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံး တနင်္ဂနွေနေ့ ဥပဒေကို ပဋိပက္ခပေးပြီးနောက် အနောက်ရောမ၏ အဆင့်ဆင့် ပျက်စီးယိုယွင်းသွားမှုကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ပေးကပြီ။ ၃၃၀ ခုနှစ်တွင် သူသည် အင်ပါယာကို အရှေ့နှင့် အနောက်ဟူ၍ ခွဲဝေခဲ့ရာမှ ယင်းသည် စတင်ခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်တို့၏နိုင်ငံသည် ၎င်း၏ဥပဒေပျောက်အစည်းများ၌ လူတို့၏ယုံကြည်ချက်အလိုက်ဆောင်ရွက်ရမည့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့၏စိတ်သဘာဝတရားကို ချုပ်နှောင်မည့်ဥပဒေများကို ပဋိပက္ခပေးကာ တနင်္ဂနွေနေ့စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အတင်းအကျပ်လိုက်နာစေပြီး သတုတမနေ့ဥပဒေကို စောင့်ရှောက်သူတို့အပေါ် ဖိနှိပ်သောအာဏာကို အသုံးပြုလာသောအခါ၊ ဘုရားသခင်၏ပညတ်တရားသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ပညတ်တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ်အားလုံးအရ ပယ်ဖျက်ခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုနောက် အမျိုးသားရေးအဆင့်ရှိ ယုံကြည်ဖောက်ပန်မှု၏နောက်တွင် အမျိုးသားရေးပျက်စီးခြင်းသည် လိုက်ပါလာလိမ့်မည်။” Review and Herald, December 18, 1888.

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဘာသာပျက်ကွက်မှုသည် ထိုနိုင်ငံ၏ ပျက်စီးခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သော မူဝါဒသည်၊ အနောက်ရောမကို ၄၇၆ ခုနှစ်တွင် အဆုံးသတ်သို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သော ပထမ တံပိုးလေးလက်မှ စတင်၍ ကွန်စတန်တိုင်၏ နိုင်ငံအပေါ်သို့ ကျရောက်လာခဲ့သည်။ အရှေ့ရောမသည်လည်း ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင် မိမိ၏ အဆုံးသတ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သော်လည်း၊ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အရ ၎င်းသည် ၁၄၄၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂၇

ရက်နဲ့တွင် မိမိ၏ အမျိုးသားအချုပ်အခြာအာဏာကို ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ တစ်ညတည်းအတွင်း လှန်ချခံခဲ့ရသော ဗာဗုလုန်နှင့် မတူဘဲ၊ ရောမသည် အနောက်ရောမဖွဲ့စည်း အရှေ့ရောမဖွဲ့စည်း ၎င်းတို့၏ အဆုံးသတ်သို့ တဖြည်းဖြည်းချင်း ပို့ဆောင်ခင်းခံခဲ့ရသည်။ ၄၇၆ ခုနှစ်မတိုင်မီ ပထမ တံပိုးလေးလက်အောက်၌ အနောက်ရောမ၏ ပြိုပြဲပျက်စီးခြင်းသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ တံပိုးလေးလက်အောက်၌ ဖြစ်ပေါ်မည့် ပြိုပြဲပျက်စီးခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ထိုအရာသည် တစ်အဆင့်၌ ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် စတင်၍ တနှင့်ဂန္ဓနေဇ ၂ပဒအေထိ အဆုံးသတ်သည့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ မျိုးဆက်လေးဆက်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ထို မျိုးဆက်လေးဆက်သည် အဒ်ဗင်တစ်ဝါဒ၏ မျိုးဆက်လေးဆက်နှင့် အပြိုင်ဖြစ်ပြီး ထိုအရာများသည် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၂ ရှိ အသင်းတော်လေးပါးနှင့်လည်း အပြိုင်ဖြစ်ကြသကဲ့သို့၊ ယဇေကျေလေ အခန်း ၈ ထဲရှိ တဖြည်းဖြည်း တိုးမြှင့်လာသော ရွံရှာဖွယ် အမှလေးရပ်နှင့်၊ ယဇလကျမ်းထဲရှိ နှံ့ကောင်အုပ်လှိုင်းလေးလှိုင်းနှင့်လည်း အပြိုင်ဖြစ်ကြသည်။

အကခြားမူကား ထာဝရဘုရား အရှင်ယဟေဓဝါ မိန့်တော်မူသည်ကား၊ ငါ၏ ကမြီးတမ်းလှသော တရားစီရင်ခင်းလေးပါးတည်းဟူသော ဓား၊ မွတ်သိပ်ခင်း၊ ဆိုးရွားသော သားရဲ၊ ကာလနာတို့ကို ယရေရုလင်မြို့အပေါ်သို့ ငါစလွှတ်၍ လူနှင့် တိရစ္ဆာန်ကို ထိုမြို့မှ ဖြတ်တောက်ပယ်ရှင်းမည်ဆိုလျှင်၊ ထိုထက်ပင် အလွန်ကြီးမားမည်မဟုတ်လော။ ယဇေကျေလေ 14:21။

ပဉ္စမနှင့် ဆဋ္ဌမ တံပိုးများသည် အရှေ့ရောမကို ပြိုပြဲစေခဲ့ကပြီပြီ ပရောဖက်ပြောကြားမှုအရ အနောက်ရောမနှင့် နှိုင်းယှဉ်သော အရှေ့ရောမသည် နိုင်ငံတော်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ အနောက်ရောမသည် အသင်းတော်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ထိုပင် အနောက်ရောမသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကိုလည်း ကိုယ်စားပြုသကဲ့သို့၊ အနောက်ရောမကဲ့သို့ပင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ပထမဦးစွာ အောင်နိုင်ခဲ့ရမည့်သူ ဖြစ်သည်။

“ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်၏ပြည့်စုံသော အမေရိကန်သည် လူတို့၏သိစိတ်ကို အတင်းအကျပ်ဖိအားပေး၍ အတုအယောင် ဥပုသ်နေ့ကို ဂုဏ်ပူဇော်ရာတွင် ပုပ်ရဟန်းအာဏာနှင့် ပူးပေါင်းမည်ဆိုလျှင်၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတိုင်းရှိ လူမျိုးများသည်လည်း ၎င်း၏ ဥပမာကိုလိုက်နာရန် ဦးဆောင်ခင်းခံရကတည်းကမည်။” Testimonies, volume 6, 18.

ပထမတံပိုးလေးပါးသည် အမေရိကန်သမိုင်း၏ မျိုးဆက်လေးဆက်ကို ကိုယ်စားပြုကြပြီး၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကျဆုံးသည့်အခါ၊ ဒီယလေ ၁၁ ၏ အခန်းငယ် ၄၁ တွင်ဖော်ပြထားသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးပြောပြသည် ယခုတင်ပဲ ကျဆုံးပြီးဖြစ်သည်။ ထိုနောက် နောက်တစ်ဆင့် အတားအဆီးမှာ အီဂျစ်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအီဂျစ်သည် လောကနိုင်ငံများ၏ ကျန်အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်စားပြုသော သင့်ကတေဖြစ်သည်။ ထိုနောက် ဗျာဒိတ် ၁၇ ၌ ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း “ခဏတစ်ဖြတ်—တစ်နာရီ” အတွက် တိုင်းနိုင်ငံဆယ်ပါးဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂသည် မိမိတို့၏ သတုတမနိုင်ငံတော်ကို ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာထံ ပေးအပ်ရန် သဘောတူကြသည်။ ဤအရာသည် ဟရေဒါ၏ မွေးနေ့ပွဲ၌ သူ၏နိုင်ငံတော်၏ တစ်ဝက်ကို ပေးမည်ဟု ကတိပြုသောအချိန်၌ ဖြစ်ပွားသည်။ ဟရေဒါ၏ မွေးနေ့ပွဲ၌ ထိုတစ်နာရီအတွင်း နံရံများ၏ အင်္ဂတပေခါ၌ လက်ရေးပေါ်လာ၍ ဗလေရှာဇာ သတ်ဖြတ်ခံရသည်။ ထိုတစ်နာရီသည် တနှင့်ဂန္ဓဥပဒေချမှတ်သည့်အချိန်၌ ရောက်ရှိလာပြီး လူသားတို့၏ စမ်းသပ်ကာလ ပိတ်သိမ်းသည်အထိ ဆက်လက်တည်ရှိသည်။ သတုတမနိုင်ငံတော်သည် ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင် ပြိုပြဲကျသွားခဲ့သော ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့များ၏ ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် ပုံဆောင်ထားသကဲ့သို့ အောင်နိုင်ခံရသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ တနှင့်ဂန္ဓဥပဒေချမှတ်ခြင်းကို ၁၄၄၉ ခုနှစ်ဖြင့် ပုံဆောင်ထားသကဲ့သို့၊ ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တီနိုပယ် ကျဆုံးခြင်းအထိသည် သင့်ကတေနှစ် လေးနှစ်ဖြစ်သည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာသည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် သစေနိုင်ငံသော

ဒဏ်ရာကို ခံရသည်။

ဒန်ယလေ အခန်းကီၵြဲၵာ အပိုဒ် ၄၀ တွင် ပုပ်ရဟန်းအာဏာသည် အဆုံးကာလ၌ ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။ ထိုနောက် အဆုံးကာလ၌ပင် တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။ အမရေကန်ပညာထောင်စုသည် အပိုဒ် ၄၁ တွင် ပျံ့နှံ့ပြီး အီဂျစ်သည် အပိုဒ် ၄၂ တွင် ပျံ့နှံ့ကာ၊ ပုပ်ရဟန်းအာဏာသည် အပိုဒ် ၄၅ တွင် ၎င်း၏ ဒုတိယနှင့် နောက်ဆုံးသေ ပျံ့နှံ့ခြင်းသို့ ရောက်လာသည်။

“ဒီယလေနှင့် ဗျာဒိတ်ကျမ်းတို့၌ ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြထားသော အမျိုးသားနိုင်ငံများ၏ ပေါ်ထွန်းခြင်းနှင့် ပျက်စီးလျော့ပါးခြင်းတို့မှာ အပိုင်ပန်းဆိုင်ရာနှင့် လက်ဆိုင်ရာ ဘုန်းဂုဏ်သရေသက်သက်သည် မည်မျှ အချည်းနှီးတန်ဖိုးမဲ့ကခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သင်ယူရမည်။ ဗာဗုလုန်သည် မိမိ၏ တန်ခိုးအာဏာနှင့် ဘုန်းအာနာဘတ်အလုံးစုံဖြင့်—ဤလောကသည် ထိုနောက်ပိုင်းတွင် တစ်ခါမျှ မမြင့်တင်ပေးသော တန်ခိုးအာဏာနှင့် ဘုန်းအာနာဘတ်ဖြင့်—ထိုခေတ်က လူတို့၏ မျက်စိ၌ အလွန်တည်ငြိမ်ခိုင်မဲ၍ ကြည့်ရှုသည်တို့မည့်အရာကဲ့သို့ ထင်ရသော်လည်း—ယင်းသည် မည်မျှ အပိုဒ်အစီး ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သနည်း။ ‘မကြံပင်၏ပန်းကဲ့သို့’ ၎င်းသည် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားခဲ့ပါပြီ။ James 1:10. ထိုနည်းတူ မိဒီယာ-ပါရှား အင်ပါယာလည်းကောင်း၊ ဂရိနှင့် ရောမတို့၏ နိုင်ငံများလည်းကောင်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားကပြန်သည်။ ထိုနည်းတူ ဘုရားသခင်ကို မိမိ၏ အုတ်မြစ်အဖြစ် မထားသမျှ အရာခပ်သိမ်းသည်လည်း ပျက်စီးသွားတတ်၏။ ကိုယ်တော်၏ အကဲအစည်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေါင်းစည်းထား၍ ကိုယ်တော်၏ စရိုက်လက္ခဏာကို ဖော်ပြသော အရာသာလျှင် တည်တံ့နိုင်၏။ ကိုယ်တော်၏ အခြေခံသဘာဝတရားများသာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ လောကသည် သိရှိထားသော မလုပ်မယုတ်ခိုင်မဲသည့် အရာများဖြစ်ကြ၏။” Prophets and Kings, 548.

အခန်းငယ် လေးဆယ့်တစ်၌ ဖော်ပြထားသော အမရေကန်ပညာထောင်စု၏ ကျဆုံးခြင်း (မိစ္ဆာပရောဖက်) ကို 1449 ဖြင့် ပုံဆောင်ပုံပြထားခဲ့ပြီး အခန်းငယ် လေးဆယ့်နှစ်၌ ဖော်ပြထားသော အီဂျစ်၏ ကျဆုံးခြင်း (နဂါး) ကို 1453 ဖြင့် ပုံဆောင်ပုံပြထားကာ၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ် (သားရဲ) သည် 1798 ဖြင့် ပုံဆောင်ပုံပြထားသကဲ့သို့ ကူညီမည့်သူ တစ်ဦးမျှမရှိဘဲ မိမိ၏ အဆုံးသို့ ရောက်လာသည်။ မိစ္ဆာပရောဖက်နှင့် နဂါးတို့သည် တပိုးတပ်ဖွဲ့အာဏာများအားဖြင့် နှိမ့်ချခံရကပြီပြီး သားရဲသည်မူ နဂါးအာဏာတစ်ရပ်အားဖြင့် နှိမ့်ချခံရသည်။

လေး ဟူသော အရေအတွက်သည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ပျက်စီးပျက်စီးခြင်း၏ သင်္ကေတဖြစ်သည်။ အလက်ဇန္ဒား၏ နိုင်ငံတော်သည် နိုင်ငံလေးနိုင်ငံအဖြစ် ပျက်စီးသွားခဲ့ပြီး အီဂျစ်သည် လေးဆက်မကြောက် မျိုးဆက်၌ ပင်လယ်နီအတွင်း ကျဆင်းပျက်စီးခဲ့ကာ၊ ဧကလေ အခန်းကီၵြဲၵာ ၏ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်အမှု လေးခုအနက် လေးခုမကြောက်တွင် ဣသရေလသည် နဂါးကို ကိုးကွယ်၍ ဦးညွတ်လျက်ရှိသည်။ မကြောက်သွားရဲ၌ရှိသော ပရိုတက်စတင့်ဝါဒနှင့် ရီပတ်ဘလီကင်ဝါဒ၏ မျိုးဆက်လေးဆက်သည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် စတင်ပျံ့နှံ့ ချိန်စီချောင်းစလုံးအတွက် မကပြီမီ ရောက်လာမည့် တန်ခိုးနှင့်နေ့ဥပဒေ၌ အဆုံးသတ်သည်။ ယရေရှုလင်အပေါ် ဧကလေ၏ ပြင်းထန်သော တရားစီရင်ခြင်း လေးပါးသည် အမရေကန်ပညာထောင်စုအပေါ် ကျရောက်မည့် တရားစီရင်ခြင်း လေးပါးကို သရုပ်ဖော်ပြသပြီး သမုမာကျမ်းစာ ပရောဖက်ပျောက်၏ ခြောက်ခုခြောက် နိုင်ငံတော်အပေါ် ထိုတရားစီရင်ခြင်း လေးပါးသည် ၁၄၄၉ ခုနှစ်မှ ၁၄၅၃ ခုနှစ်တိုင်အောင်ရှိသော လေးနှစ်ကာလကို ပုံဆောင်ပုံပြသည်။ ထိုကာလအတွင်း သမုမာကျမ်းစာ ပရောဖက်ပျောက်၏ ခုနှစ်ခုခြောက် နိုင်ငံတော်သည် တူရုမို၏ ပြည့်တန်ဆာမက အုပ်စိုးလျက်ရှိသော ဘုရားကျောင်းနှင့် နိုင်ငံတော် ဆက်ဆံရေးတစ်ရပ်အောက်တွင် မိမိတို့၏ နိုင်ငံတော်တစ်ဝက်ကို ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာထံ ပေးအပ်ရန် သဘာဝတူကပြန်သည်။

၁၄၄၉ မှ ၁၄၅၃ အထိရှိသော လေးနှစ်ကာလသည် တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေ သတုတမနိုင်ငံတော်၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသကဲ့သို့၊ တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကာလပိတ်သိမ်းချိန်အထိ အငွေ့မနိုင်ငံတော်၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းကာလကိုလည်း ကိုယ်စားပြုသည်။ လောကကို ဆိုလိုသကဲ့သို့ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်အား ပေးအပ်ထားသော နဂါးကိုလည်း ဆိုလိုသော အီဂျစ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းသည် ၁၄၄၉ မှ ၁၄၅၃ အထိရှိသော လေးနှစ်ကာလဖြင့် သင့်ကတေပုဂ္ဂိုလ်သော ကာလ၏ အစတွင်ရှိသော ဖရက်တယ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဤအရာက ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့၏ ကျဆုံးခြင်းကို တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့၊ မိကုခလေ ရပ်တည်သောအချိန်၌လည်း တဖန်ဖြစ်ပေါ်ကင်းခြင်းကို ဖော်ထုတ်ပြသသည်။ မိကုခလေ ရပ်တည်သောအခါ မှတ်သွင်းတော်မူချက်အရ ကောင်းကင်တမန်လေးပါးသည် အပညွှ်အဝ လွတ်ပေးခံရကပြန်သည်။

“ကောင်းကင်တမန်လေးပါးတို့သည် သန့်ရှင်းရာဌာန၌ ယရုရှေလ်အမှတ်ပေးခြင်းသည့်အချိန်တိုင်အောင် လေးမျိုးလေးပါးကို ထိန်းထားကမ္ဘာမြေကို ကျွန်ုပ် မငြိရ၏။ ထိုနောက် နောက်ဆုံးဘေးဒဏ်ခန့်ခမ်းသည် ရောက်လာလိမ့်မည်။” Early Writings, 36.

အလက်ဇန္ဒား၏နိုင်ငံကို အပိုင်းလေးပိုင်းခွဲခြားခြင်း၊ အနောက် ရောမအပေါ် တံပိုးလေးလုံး၊ အရှေ့ ရောမအပေါ် လမေန်တိုင်းလေးဖက်ကို လွတ်ခွင့်၊ ယရုရှေလ်အပေါ် ပြင်းထန်သော တရားစီရင်ချက်လေးပါး၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်သည် ကူညီမည့်သူမရှိဘဲ မိမိ၏အဆုံးသို့ ရောက်လာသောအခါ လမေန်တိုင်းလေးဖက်ကို လွတ်ခွင့်၊ ဤပရောဖက်ပြောကြားမှုများကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြထားသဖြင့်၊ မကပြမီ ရောက်ရှိလာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေ ယင်းကို အသုံးပြုသက်ဆိုင်စေသော အခြေအနေအတွင်း ဒုတိယအမင်္ဂလာကို ကျွန်ုပ်တို့ စဉ်းစားသုံးသပ်ကမ္ဘာမြေ။

ဖလော်ရင့်စ် ကောင်စီ

၁၄၃၉ ခုနှစ်တွင် ဖလော်ရင့်စ် ကောင်စီ၌ (ဖလော်ရင့်စ် ပေါင်းစည်းမှုဟုလည်း ခေါ်သည်) အရှေ့ဩသိုဒေါက်စ် အသင်းတော်၏ ကိုယ်စားလှယ်များသည် (ဘိုင်ဇန်တိုင်း ဧကရာဇ် John VIII Palaiologos နှင့် ကွန်စတန်တီနိုပယ်၏ ပတ်ထရီယာခံ တို့၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင်) ရိုမန် ကက်သလစ် အသင်းတော်နှင့် ပေါင်းစည်းခြင်းဆိုင်ရာ တရားဝင် အမိန့်ပန်ကြမ်းတစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ထိုသူတို့သည် ရောမ၏ ပုပ်ရဟန်းမင်းကို အသင်းတော်တစ်ရပ်လုံး၏ ဦးခေါင်း (အမေဌာဆုံး အာဏာပိုင်) အဖြစ် သတ်မှတ်လက်ခံရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။

အကခြင်းမူကား၊ ခင်ပွန်းသည် မယား၏ခေါင်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ ခရစ်တော်သည်လည်း အသင်းတော်၏ခေါင်းဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုကိုယ်၏ ကယ်တင်ရှင်လည်း ဖြစ်တော်မူ၏။ ဖောက်ပြောဒဏ် ၅:၂၃။

နိကာယာ ယုံကြည်ချက်ကဋ္ဌာချက်

ဧကရာဇ်နှင့် ပက်ထရီအက်တို့သည် “Filioque clause” ဟုခေါ်သော စာပိုဒ်ကို Nicene Creed အတွင်း လက်ခံခဲ့ကြသည်။ ၎င်းသည် Nicene Creed ထဲသို့ နောက်ပိုင်းတွင် ထပ်မံဖြည့်စွက်ထားသော အချက်ဖြစ်ပြီး သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော်သည် ခမည်းတော်နှင့် သားတော်ထံမှ ထွက်ပေါ်တော်မူသည်ဟု ဆိုထားသည်။ Nicene Creed သည် ကက်သလစ်ယုံကြည်ခြင်း၏ သမိုင်းတစ်လျှောက်၌ အရေးအပါဆုံးနှင့် အကျယ်ပြန့်ဆုံး အသုံးပြုလာသော ယုံကြည်ချက်ကဋ္ဌာချက်များထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ Nicene Creed သည် ကက်သလစ်တို့၏ အခြေကျသော ယုံကြည်ချက်များကို တရားဝင် အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားသော ကဋ္ဌာချက်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို မူလအားဖြင့် ယရုရှေလ်တော်သည် မည်သူဖြစ်တော်မူသည်နှင့်ဆိုင်သော သမုမာတရားကို

ကာကွယ်ရန် ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ခရစ်နှစ် 325 ခုနှစ်တွင် Arius ဟု အမည်ရှိသော ယဇ်ပူရဇာဟိတ်တစ်ဦးက ယူရော့သည် ခမည်းတော်ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းထားသောသူဖြစ်ပြီး အပညွှဲအဝ ဘုရားသခင် မဟုတ်ဟု သွန်သင်ခဲ့သဖြင့် ကြီးမားသော အငြင်းပွားမှုတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ကေရာဇ် ကွန်စတန်တိုင်သည် ဤအရေးကိစ္စကို ဖြေရှင်းရန် နိကေးယား ပထမညီလာခံကို ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံက ယူရော့သည် အပညွှဲအဝ ဘုရားဖြစ်တော်မူကြောင်း၊ ခမည်းတော်နှင့် "တစ်သဘာဝတည်းသော အတူထု" ဖြစ်တော်မူကြောင်းကို ပြင်းပကြော အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုယုံကြည်ချက်က ဂြောဟ်တမ်းကို နောက်ပိုင်းတွင် အဒီ 381 ခုနှစ်ရှိ ကွန်စတန်တီနိုပယ်ညီလာခံ၌ ထပ်မံခဲ့ထွင်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဤနဂျော့တွင် မှတ်သားရမည့်မှာ နိကေးယား ယုံကြည်ချက်က ဂြောဟ်တမ်းသည် ပထမ ကွန်စတန်တိုင်၏ သမိုင်း၌ တည်ထောင်ခံရခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် အရှေ့ ဘိုင်ဇန်တိုင်အင်ပါယာ၏ နောက်ဆုံး ကေရာဇ်ဖြစ်သော ကွန်စတန်တိုင် တစ်ဆယ့်တစ်မြောက်၊ အကကြောင်းအားဖြင့် နောက်ဆုံး ကွန်စတန်တိုင်အတွက်လည်း ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။ ပထမဖြစ်သော မဟာ ကွန်စတန်တိုင်ကို သမမာကျမ်းစာ ဗျာဒိတ်ပရောဖက်ပျိုချွန်တွင် ခေါင်းစဉ်အဖြစ် ထပ်တလဲလဲ တင်ပြထားသည်။ သူသည် အရှေ့အင်ပါယာ၏ အစပိုင်း၌ အုပ်စိုးသော မင်းဖြစ်သဖြင့် အရှေ့အင်ပါယာ၏ အဆုံးပိုင်း၌ အုပ်စိုးသော မင်းကိုလည်း ပုံဆောင်ရည်ညွှန်းသည်။ နိကေးယား ယုံကြည်ချက်က ဂြောဟ်တမ်းသည် အစသမိုင်းနှင့် အဆုံးသမိုင်း နှစ်ရပ်စလုံးတွင် ပါဝင်သော အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ကို၊ alpha နှင့် omega ၏ သဘာဝတရားကို နားလည်လျှင်၊ ဗျာဒိတ်ပရောဖက်ပျိုချွန်ကို လေ့လာသူတစ်ဦးက မဖြစ်မနေ မှတ်ယူရမည်။

ခရစ်နှစ် ၃၈၁ ခုနှစ်တွင် နီကီယာယုံက ယုံကြည်ချက်စာတမ်းကို ပြင်ဆင်၍ ပူရဂိုတိုရီ၏ သဘာဝတရား၊ ယူခရစ္စတတီ၏ သဘာဝတရားနှင့် ယူခရစ္စတတီအတွက် အချစ်မဲ့မှုကို အသုံးပြုခြင်းကို လက်ခံသတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ဤအချက်မှာ လက်တင်ဓလေ့ကျင့်စဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ၃၈၁ ခုနှစ် ယုံကြည်ချက်စာတမ်းသည် မူလအပစ်နှင့် သပေါ်နှိတ်ဘဝအပေါ် ကက်သလစ်ဘက်မှ နားလည်သဘောပေါက်မှုကိုလည်း လက်ခံခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အရေးကြီးသော ဤစာကြောင်းဖြင့် အဆုံးသတ်သည် — "ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း သန့်ရှင်းသော အပိုစတော်လစ်ပလ္လလင်နှင့် ရောမပုဏ္ဏားတော်သည် လောကတစ်ခုလုံးအပေါ် အမိန့်အာဏာကို ကိုင်ဆောင်လျက် ၂၀၂၀ ခရစ်တော်၏ အမှန်တကယ် ကိုယ်စားလှယ်တော် ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ကပြောသည်။"

ဖလော်ရင့်စ် ကောင်စီ၌ နောက်ထပ် ပြင်ဆင်ထားသော ဗားရှင်းတစ်ရပ်ကို ၁၄၃၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၆ ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်သည် ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့ အတွေ့မန် တူရကီတို့လက်သို့ ကျရောက်မသွားမီ ၁၄ နှစ်အလိုဖြစ်သည်။ ထိုပေါင်းစည်းရေးကို နိုင်ငံရေးဖိအား ပြင်းထန်စွာရှိနေသည့်အခါတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘိုင်ဇန်တိုင် အင်ပါယာသည် ရှေ့တိုးလာနေသော အတွေ့မန်တို့ကို ဆန့်ကျင်ရန် အနောက်ဘက်မှ စစ်ရေးအကူအညီကို အလွန်အမင်း လိုအပ်နေခဲ့သည်။ ဂရိ ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့၏ မွေးရပ်မြေသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ၊ အရှေ့ဘက်ရှိ ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ သာသနာ့ရဟန်းတော်များနှင့် သာမန်ပြည်သူလူထုအများစုက ထိုသဘာဝတူညီချက်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပယ်ချခဲ့ကြသည်။ ထိုသဘာဝတူညီချက်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော ဘီရော့အများစုသည် နောက်ပိုင်းတွင် မိမိတို့၏ ထောက်ခံမှုကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့ကြသည်။ ထိုပေါင်းစည်းရေးကို အပညွှဲအဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိဘဲ၊ နောက်ဆက်တွဲနှစ်များတွင် အရှေ့အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော်က တရားဝင် ပယ်ချခဲ့သည်။ ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တီနိုပယ် မြို့ကျဆုံးသည့်အချိန်သို့ ရောက်လာသောအခါ၊ ထိုပေါင်းစည်းရေးသည် လက်တွေ့အားဖြင့် ပျက်ပြားသွား ဖြစ်နေခဲ့သည်။

သမိုင်းပညာရှင်များက ယင်းကို နက်ရှိုင်းသော သာသနာရေးဆိုင်ရာ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာနှင့် ပြည်သူ့လူထုဘက်မှ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုတို့ကြောင့် ပျက်ကွက်သွားသော နိုင်ငံရေးအခြေပြု ပေါင်းစည်းရေးတစ်ရပ်အဖြစ် မကပြောဘဲ ဖော်ပြကြသည်။

ခရစ်နှစ် ၃၂၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော နိကယ်ယာ ပထမကောင်စီ၌ နိကယ်ယာ ယုံကြည်ခြင်းဝန်ခံချက်ကို အတည်ပြုလက်ခံခဲ့သည်။ ထိုအရာသည် ဒါနီယယ်လ် အခန်း ၁၁၊ အပိုဒ် ၂၄ ၌ “အချိန်” ဟူ၍ ကိုယ်စားပြုဖော်ပြထားသော ၃၆၀ နှစ်ကာလသည် အဆုံးသတ်ခဲ့သော ခရစ်နှစ် ၃၃၀ မတိုင်မီ ငါးနှစ်အလို၌ မှတ်သားထားခြင်းဖြစ်သည်။

သူသည် ပြည်နယ်၏ အဆီအနှစ်အပည့်ဆုံးသော အရပ်များသို့ပင် ငိုမြီးချမ်းစွာ ဝင်ရောက်လိမ့်မည်။ သူ၏ ဘိုးဘေးများမပျံ့သောအရာကို၎င်း၊ သူ၏ ဘိုးဘေးတို့၏ ဘိုးဘေးများမပျံ့သောအရာကို၎င်း ပျံ့နှံ့မိမည်။ လူယက်ရရှိသမျှ၊ ဖျက်ဆီးလုယူသမျှ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာများကိုလည်း သူတို့အကျိုး ဖြန့်ဝေပေးလိမ့်မည်။ ထိုမျှမက ခိုင်ခံ့သောခံတပ်များကို ဆန့်ကျင်၍ မိမိ၏ အကဲအမြတ်များကို အချိန်ကာလတစ်ခုအတွက် ကျင့်စီမံလိမ့်မည်။ ဒီယလေ ၁၁:၂၄။

ဘီစီ 31 ခုနှစ်နှင့် ခရစ်နှစ် 330 ခုနှစ်တို့သည် ဒီယလေ 11 ၏ အပိုဒ် 27 နှင့် 29 တို့၌ ဖော်ပြထားသော “ချိန်းချက်ထားသော အချိန်” ကို နှစ်ခုစလုံး သတ်မှတ်ပြောကြားသည်။

ထိုမင်းနှစ်ပါး၏စိတ်နှလုံးတို့သည် မကောင်းမှုကိုပုဂ္ဂိုလ်သော ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ သူတို့သည် စားပွဲတစ်ခုတည်း၌ ထိုင်၍ မုသာစကားကို ပြောကြားလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ထိုအမှုသည် မအောင်မြင်နိုင်။ အကျိုးအမြတ်အဆုံးသည် ခန့်အပ်ထားသောအချိန်၌သာ ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ... ခန့်အပ်ထားသောအချိန်၌ သူသည် ပြန်လာ၍ တောင်ဘက်သို့ ချီတက်လာလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ယခင်အကျိုးကဲ့သို့ မဟုတ်။ နောက်အကျိုးကဲ့သို့လည်း မဟုတ်။ ဒီယလေ ၁၁:၂၇၊ ၂၉။

အရှေ့ရောမ၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ အစဉ်လိုက်၏ အစ (330) နှင့် အဆုံး (1449-1453) ကို ပထမနှင့် နောက်ဆုံးသော ကွန်စတန်တိုင် ဘုရင်တော်ဖွင့် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ Byzantine Empire ဟု ခေါ်သော အရှေ့ရောမ၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ အစဉ်လိုက်၏ အာလဟာနှင့် အိုမီဂါသည်၊ ခရစ်မပေါ်မီ 31 ခုနှစ် Actium စစ်ပွဲမှစ၍ 330 ခုနှစ်အထိ အာဏာအမဏ္ဍိယားဆုံးဖြတ် အုပ်စိုးခဲ့သော နှစ်သုံးရာခန့်အကြာဆယ်ကာလက အင်ပါယာရောမ၏ အဆုံးနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိပြီး ထိုနောက် 1453 ခုနှစ်အထိ ဆက်လက်တိုးချဲ့သွားသည်။ ခရစ်မပေါ်မီ 31 ခုနှစ် Actium စစ်ပွဲမတိုင်မီ Mark Antony နှင့် Augustus Caesar တို့သည် စားပွဲတစ်လုံးတည်း၌ အကျိုးမဖွဲ့ထွန်းသော မုသာစကားများကို ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ 330 ခုနှစ်မတိုင်မီ 325 ခုနှစ်တွင် Nicene Creed ကို လက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ 1453 ခုနှစ်မတိုင်မီလည်း ထို Nicene Creed တူညီသော အရာ၏ ပြင်ဆင်အသစ်ပြုထားသော ဗားရှင်းကို လက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ ခရစ်မပေါ်မီ 31 ခုနှစ်မတိုင်မီ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးသည် စားပွဲတစ်လုံးတည်း၌ မုသာစကားများကို ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ 325 ခုနှစ်တွင် ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာ မုသာစကားများကို စားပွဲတစ်လုံးတည်း၌ ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုသက်သေခံပေးသည် 1439 ခုနှစ် Florence Council ၌ လက်ခံအတည်ပြုခဲ့သော နိုင်ငံရေးနှင့် ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာ မုသာစကားများကို ဖော်ထုတ်ပြောသည်။ ထိုပြင်ဆင်ထားသော Nicene Creed ကို Decree of Union ဟု ခေါ်ခဲ့သည်။

“စားပွဲတစ်လုံးတည်း၌ မုသာစကားများ” ဟူသော ပထမလမ်းမှတ်သည် ဘီစီ ၃၁ ခုနှစ်မတိုင်မီ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ၎င်းသည် ပဂန်ရောမ၏ နိုင်ငံရေးအုပ်စုနှစ်စုအကျိုး ဖြစ်ပွားသောအရာဖြစ်သည်။ ထိုမုသာစကားများအတွက် သတ်မှတ်ထားသောအချိန်သည် ဘီစီ ၃၁ ခုနှစ်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတွင် အီဂျစ်ကို ကိုယ်စားပြုသော ယောကျ်ားတစ်ဦးနှင့် မိန်းမတစ်ဦး၏ မဟာမိတ်အဖွဲ့တစ်ခုကို ဆန့်ကျင်သော ရောမ၏ သင့်ကတောဖြစ်သည့် ဩဂုတ်တပ်စ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ မုသာစကားများ၏ ဒုတိယအစုသည် ၃၂၅ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး သတ်မှတ်ထားသောအချိန်မှာ ၃၃၀ ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ တတိယအစုသည် ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင်

ဖဏ္ဍိပေါင်းပေါင်း သတ်မှတ်ထားသော အချိန်မှာ ၁၄၄၉-၁၄၅၃ ဖြစ်သည်။ ၁၄၄၉ ခုနှစ်တွင် စားပွဲ၌ ထိုင်နေသူများသည် အနောက်ရောမနှင့် အရှေ့ရောမကို ကိုယ်စားပြုကြပြီး၊ အရှေ့ရောမသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုတစ်ရပ်ကို သဘာဝတူညီခွင့်အားဖြင့် နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်တစ်ရပ်ကို ရှာဖွေနေခဲ့သည်။ ဘီစီ ၃၁ ခုနှစ်၊ ထိုနှစ်က ၃၃၀၊ ထိုနှစ်က ၁၄၅၃ တို့သည် ရောမ၏ လမ်းကခြင်းကို သုံးဆယ့်လွှာဖြင့် အသုံးချထားခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။

မာ့ခ် အန်တိုနီနှင့် ကလီယိုပတ်ထရာတို့၏ မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုမှ ဖဏ္ဍိပေါင်းသော နိုင်ငံရေးအနုတရားသည် ၃၅၅ ခုနှစ်တွင် အာရီးယန်းဝါဒအယူမှား၏ ဝိညာဉ်ရေးအနုတရားကို ပုံရိပ်ဖော်ပေးခဲ့သကဲ့သို့၊ ထိုအရာသည်လည်း ၁၄၄၉ ခုနှစ်တွင် အစုစလမ်းတူရကီများ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေးအနုတရားကို ထပ်မံပုံရိပ်ဖော်ပေးခဲ့သည်။

နီကီယာ ယုံကညှိချက်အမူဝါဒ၏ သွန်သင်ချက်များသည် မုသားများဖြစ်ကြပြီး၊ ထိုအရာတို့၌ အမှန်တရား တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိချေ။ ၁၄၄၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ဖလော်ရန်စ် ကောင်စီ၌ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော စာတမ်းကို "Decree of Union" ဟု ခေါ်ဆိုကြပြီး ၎င်းသည် ထိုတူညီသော မုသားများနှင့် ထိုထက်ပိုသည့်အရာများကို ကိုယ်စားပြုခဲ့သည်။ ၁၄၄၉ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်စားလှယ်များသည် ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့၌ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာကြသောအခါ၊ ဒေါသနှင့် သစ္စာဖောက်မှုဆိုင်ရာ စွပ်စွဲချက်များဖြင့် ကျိတ်ဆွဲခံခဲ့ရကြသည်။ ထိုစကားပုံမှာ လူအများအကြား ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်— "ပုပ်ရဟန်းမင်း၏ မှက်တာထက် တူရကီ တာမန်က ပိုကောင်းသည်။"

ဤပေါင်းစည်းမှုကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ ဘိုင်ဇေန်တိုင်း ဧကရာဇ်သည် အော်တိုမန်တို့ကို ဆန့်ကျင်ရန် အနောက်ဘက်မှ စစ်ရေးအကူအညီကို အလွန်အမင်း လိုအပ်နေခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စစ်ရေးအကူအညီသည် အနည်းငယ်သာဖြစ်စေ (သို့မဟုတ် မရှိသလောက်ဖြစ်စေ) ရောက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလာသည်နှင့်အမျှ၊ ထိုပေါင်းစည်းမှုအတွက် ထောက်ခံမှုသည် လျင်မြန်စွာ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သည်။ 1450-1451 ခုနှစ်များတွင် အရှေ့ပိုင်း ဆိုင်နော့ဒ် အများအပြားက ထိုပေါင်းစည်းမှုကို ငြင်းပယ်ခဲ့ကြပြီး၊ 1453 ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တီနိုပယ် မြို့ ကျဆုံးသွားပြီးနောက်တွင်လည်း ထိုပေါင်းစည်းမှုကို လုံးဝ စွန့်ပစ်ခဲ့ကြသည်။ ဖလော်ရန်စ်၏ ပေါင်းစည်းမှု အမိန့်တော်၏ နောက်ဆုံးရလဒ်ကို အရှေ့အာဖရိက၏ ဘုရားကျောင်းက မအောင်မြင်၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ရသော ကောင်စီတစ်ရပ်အဖြစ် သဘာဝထားသည်။ ၎င်းကို တရားဝင်သည်ဟု မအသိအမှတ်ပြုကြပါ။ သို့ရာတွင် ရိုမန် ကက်သလစ် ဘုရားကျောင်းကမူ ၎င်းကို ယနေ့တိုင် တရားဝင်သော အိကျမီနီကယ် ကောင်စီတစ်ရပ်အဖြစ် ယူဆလျက်ရှိသည်။

ဒုတိယဝဒေနာ၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ လက္ခဏာရပ်များသည် တတိယဝဒေနာ၏ သမိုင်း၌ မည်သို့ ပြန်လည်ထပ်တလဲလဲ ပေါ်ထွက်သည်ကို နားလည်နိုင်ရန်အတွက် ယုတုတိအစဉ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သတ်မှတ်နေကြသည်။ ပထမဝဒေနာ၏ တစ်ရာငါးဆယ်နှစ်ဆိုင်ရာ ပရောဖက်ပြုချက်သည် ၁၂၉၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂၇ ရက်နေ့တွင် စတင်၍ ၁၄၄၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂၇ ရက်နေ့တွင် အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။

၁၄၄၉

ကွန်စတန်တိုင်း XI ပါလိုင်အိုလိုဂိုစ်သည် ၁၄၀၄ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး ၁၄၄၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ ၁၄၅၃ ခုနှစ် မလေ ၂၉ ရက်နေ့တိုင်အောင် နန်းစံခဲ့သည်။ သူသည် နှစ်ပေါင်း ၁,၁၀၀ ကျော် တည်တံ့ခဲ့သော အရှေ့ရောမ (ဘိုင်ဇေန်တိုင်း) အင်ပါယာ၏ နောက်ဆုံး ဧကရာဇ်ဖြစ်သည်။ ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင် အော်တိုမန်တို့၏ ဝိုင်းရံတိုက်ခိုက်မှုအတွင်း သူသည် မက်မက် II ၏ စစ်အင်အား ၈၀,၀၀၀ ကျော်ကို ဆန့်ကျင်၍ ကာကွယ်သူ အင်အား ၇,၀၀၀ မှ ၈,၀၀၀ ခန့်မျှဖြင့် ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့၏ ကာကွယ်ရေးကို သတုတရီစွာ ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၄၅၃ ခုနှစ် မလေ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့ နောက်ဆုံးကျဆုံးသောအခါ သူသည် မြို့ရိုးပေါ်တွင် တိုက်ခိုက်လျက် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ သူ၏

ရုပ်အလောင်းကို မည်သို့မျှ အတည်ပုနိုင်သော နိဂုံးချုပ်သတ်မှတ်မှုဖြင့် မဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ချေ။ သူ၏ သဘောထားသည် ရောမအင်ပါယာ၏ အဆုံးသတ်ကို အမှတ်အသားပုခြင်းသည် (ခရစ်တော်မတိုင်မီ ၂၇ ခုနှစ်တွင် အောက်ဂတ်စတပ်စ်က တည်ထောင်ခဲ့သော အင်ပါယာ၏ နောက်ဆုံး တိုက်ရိုက် ဆက်ခံတည်ရှိမှုဖြစ်သည်)။

ဂရိသမိုင်းနှင့် အော်သိုဒေါက်စ် အစဉ်အလာတွင် သူ့ကို သူရဲကောင်းပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအဖြစ် မှတ်ရစ်ကပြပြီး ဒဏ္ဍာရာရီအရ “စကျင်ကျောက်ကေရာဇ်” ဟု မကပြခဏ ခေါ်ဝေါ်ကပြသည် — (တစ်နေ့နေ့တွင် သူ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာ၍ ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့ကို ကယ်တင်မည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်)။

ယောဟန် အဋ္ဌမ ပါလိုလိုဂေါစ် (1392-1448) သည် 1425-1448 ခုနှစ်များအတွင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ဘိုင်ဇန်တိုင်း အင်ပါယာ၏ နောက်ဆုံးမတိုင်မီ ဒုတိယမဩဂျင် ကေရာဇ်ဖြစ်သည်။ သူသည် ကေရာဇ် မန်နူအယ် ဒုတိယ ပါလိုလိုဂေါစ်၏ သားအကျိုးဆုံးဖြစ်ပြီး ကွန်စတန်တိုင်း ဆယ့်တစ်မမဩဂျင်၏ အစ်ကိုကိုးလည်းဖြစ်သည်။ ယောဟန် အဋ္ဌမသည် မိမိအုပ်ချုပ်သက်တာကာလ၏ အများစုကို ဆုတ်ယုတ်၍ သဘောထားအရ ဘိုင်ဇန်တိုင်း အင်ပါယာကို အော်တိုမန်တိုလက်မှ ကယ်တင်ရန် အရေးတကြီးကြိုးပမ်းလျက် ကုန်ဆုံးစခဲ့သည်။ 1439 ခုနှစ်တွင် သူသည် ကိုယ်တိုင် အီတလီသို့ သွားရောက်ကာ ဖလောရင့် ကောင်စီကို ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ထိုတွင် သူနှင့် အရှေ့ပိုင်း အော်သိုဒေါက်စ် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့က ရောမ ကက်သလစ် အသင်းတော်နှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရန်၊ ထိုပင် ပုပ်ရဟန်းမင်းကို အသင်းတော်၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လက်ခံရန် ယာယီအားဖြင့် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ကွန်စတန်တိုင်း မဟာမင်းကြီးသည်လည်း နိဂုံးမီကာလက ကောင်စီကို ဦးဆောင်ခဲ့ဖူးသည်။ ယောဟန် အဋ္ဌမသည် ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာနှင့် ဤပေါင်းစည်းမှုကြောင့် တူရကီတို့ကို ဆန့်ကျင်ရန် အနောက်တိုင်း စစ်ရေးအကူအညီ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့သော်လည်း ထိုပေါင်းစည်းမှုသည် ကွန်စတန်တီနိုပယ်တွင် အလွန် လူမကျိုးမနှစ်သက်ခံရပြီး နောက်ဆုံးတွင် ကျရှုံးသွားခဲ့သည်။ ယောဟန် အဋ္ဌမသည် 1448 ခုနှစ်တွင် (သဘာဝအကြောင်းကြောင့်) ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး 1453 ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တီနိုပယ် မြို့ကျဆုံးမတိုင်မီ ငါးနှစ်သာ လိုတော့သည်။ ထိုနောက် သူ၏ညီ ကွန်စတန်တိုင်း ဆယ့်တစ်မမဩဂျင်သည် ကေရာဇ်ဖြစ်လာပြီး မြို့ပြာဏ်ကို ကာကွယ်ရင်း အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

ယောဟန် ၈ သဘောထားခဲ့သော ၁၄၄၈ ခုနှစ်တွင်၊ သူ၏ညီ ကွန်စတန်တိုင်း ၁၁ ကို ဆက်ခံသူအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၄၄၈ ခုနှစ်အရောက်တွင် ဘိုင်ဇန်တိုင်းအင်ပါယာသည် အလွန်သေးငယ်သော လက်အောက်ခံနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမျှသာ ကျန်ရှိနေပြီး ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့ရှိ ဘုရင်ပလုလင်ပေါ်၌ မည်သူထိုင်ရမည်ကို အော်တိုမန်တို့က အရေးပါသော သဘောထားမိုးမိုးမှုရှိခဲ့ကြသည်။ ၁၄၄၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဘိုင်ဇန်တိုင်းအင်ပါယာ၏ နောက်ဆုံးနှစ်များအတွင်း အလွန်အရေးပါသော နိုင်ငံရေးဖြစ်ရပ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ဘိုင်ဇန်တိုင်းဘုရင် ယောဟန် ၈ ပလုလင်အိုလိုဂိုစ်သည် ၁၄၄၈ ခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သူ၏ညီ ကွန်စတန်တိုင်း ၁၁ ပလုလင်အိုလိုဂိုစ် (နောက်ဆုံးဘုရင်) ကို ကွန်စတန်တီနိုပယ်တွင် ဘုရင်အဖြစ် ကြေညာခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ကွန်စတန်တိုင်း ၁၁ သည် ပလုလင်တက်ခြင်းကို တရားဝင်မပြုမီ အော်တိုမန် စူလ်တန် (မူရာဒ် ၂) ထံ သံတမန်များစလွှတ်၍ မိမိ အုပ်စိုးခွင့်ပုဂ္ဂိုလ် တောင်းခံခဲ့သည်။ စူလ်တန်က ထိုခွင့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေးခဲ့ပြီး ထိုနောက်မှသာ ကွန်စတန်တိုင်း ၁၁ သည် တရားဝင် နန်းတင်ခံရကာ ဘုရင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ဤအပူအမှုကို ဘိုင်ဇန်တိုင်း၏ လွတ်လပ်ရေးကို မိမိတို့စိတ်ဖြာ အပ်နှံလိုက်ခြင်းဟူ၍ မငြိယူခဲ့ကြသည်။ ဘိုင်ဇန်တိုင်းဘုရင်တစ်ပါးက မိမိသည် အော်တိုမန် တူရကီတို့၏ ခွင့်ပုခြင်းဖြင့်သာ အုပ်စိုးနေကြောင်းကို ပထမဆုံးအကြိမ် ပွင့်လင်းစွာ အသိအမှတ်ပုခြင်း ဖြစ်သည်။ လေးနှစ်မျှသာ ကြာပြီးနောက်၊ ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တီနိုပယ်သည် အော်တိုမန်တိုလက်သို့ ကျရောက်သွားခဲ့သည်။

၁၄၄၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂၇ ရက်မှ နှစ် ၃၉ နှစ်နှင့် ၁၅ ရက်အကပြု ၁၈၄၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ် ၁၁ ရက်နေ့တွင် တူရကီတို့သည် အီဂျစ်ထံမှ ကာကွယ်မှုရရှိရန်အတွက် ဥရောပရှိ အင်အားကြီးလေးနိုင်ငံထံ အလှူပေး

လက်အောက်ခံခြင်းအားဖြင့် “တစ်နာရီ၊ တစ်ရက်၊ တစ်လ၊ တစ်နှစ်” ဟူသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာစုံစုံစေခဲ့ကြသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့သည် မကျေမနပ် ရောက်ရှိလာမည့် တစ်နှစ်ပတ်လည်ပတ်ပတ် ပထမနှင့် ဒုတိယအမတ်လောင်းကို သက်ဆိုင်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန် ယုံကြည်စိတ်ချအပ်ခြင်းကို တည်ဆောက်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ပထမရည်ချက်သည် တစ်ရာလေးဆယ့်လေးထောင်၏ သင့်ကတေအဖြစ် တတိယကောင်းကင်တမန်၏ လှုပ်ရှားမှုကို ကိုယ်စားပြု၍၊ ဝီလျံ မီလာသည် ပထမနှင့် ဒုတိယကောင်းကင်တမန်တို့၏ လှုပ်ရှားမှုကို ကိုယ်စားပြုသည်။ လှုပ်ရှားမှု နှစ်ရပ်လုံးသည် “သော့များ” နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိကြသည်။

ဒါဝိဒ်၏အိမ်တော်၏သော့ကို ငါသည် သူ၏ပခုံးပေါ်၌ တင်မည်။ ထိုသူသည် ဖွင့်လှင် အဘယ်သူမျှ မပိတ်နိုင်၊ ပိတ်လျှင်လည်း အဘယ်သူမျှ မဖွင့်နိုင်။ ဟရှောယ ျး၂၂။

တဖန် ငါသည် သင့်အား ဆိုသည်ကား၊ သင်သည် ပထမရည်ချက်ဖြင့်၊ ဤကျောက်ပေါ်တွင် ငါ၏အသင်းတော်ကို ငါတည်ဆောက်မည်။ မရဏာနိုင်ငံ၏ တံခါးများသည် ထိုအသင်းတော်ကို မနိုင်မကျော်လွှားနိုင်ကြ။ ထို့ပြင် ကောင်းကင်နိုင်ငံတော်၏ သော့များကို သင့်အား ငါပေးမည်။ သင်သည် မကြီးပြင်ဘဲ ချည်နှောင်သမျှကို ကောင်းကင်၌လည်း ချည်နှောင်ထားလိမ့်မည်၊ သင်သည် မကြီးပြင်ဘဲ ဖြေလွတ်သမျှကို ကောင်းကင်၌လည်း ဖြေလွတ်ထားလိမ့်မည်။ မသံ 16:18, 19။

နောက်ဆောင်းပါးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် နိဒ္ဒေသတော်စစ်ပွဲကို အနက်မရှိသောတိုင်းကိုသာ ဖွင့်ပေးသော “သော့” အဖြစ်မက၊ ဒီယလေ အခန်းကြီး ၁၁ ၏ သက်သေခံချက်တစ်ရပ်လုံးကို ပညာစုံစုံသောအစီအစဉ်အတွင်း ညှိနှိုင်းတင်ဆက်ပေးသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သော့အဖြစ်လည်း ချဉ်းကပ်ဆန်းစစ်မည်။ မီလာ၏အိမ်တော်တွင် သော့တော်နှင့် တွဲဆက်ထားသော “သော့” သည် မီလာ၏ သမုမာကျမ်းစာလင်္ကာသည် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ မီလာရေးတီတ်သမိုင်း၌ proof texting ကို တတိယကောင်းကင်တမန်၏သမိုင်းအတွင်း “line upon line” နှင့် ပေါင်းစပ်ခြင်းသည် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းကြီး ၉ ၏သော့အား အသုံးပြု၍ အခန်းငယ် ၄၀ ၏ ပြင်ပသတင်းစကားတွင် လျှို့ဝှက်ထားသော သမိုင်းကို ဖွင့်ထုတ်ကာ အစီအစဉ်တကျ ညှိနှိုင်းပေးနိုင်စေသော သော့ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ချက်များကို နောက်လာမည့် ဆောင်းပါးတွင် ဆက်လက်တင်ပြမည်။

“ပရောဖက်၏အမည်၌ ဘီးအတွင်း၌ရှိသော ဘီးနှင့်၊ ၎င်းတို့နှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော အသက်ရှင်သော သတုတဝါတို့၏ ပုံသဏ္ဍာန်များသည် ရှုပ်ထွေးနက်နဲ၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြ၍မရသော အရာများကဲ့သို့ ထင်မြင်ပေါ်လွင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်ပညာတော်၏ လက်တော်ကို ထိုဘီးများအကဲဖြတ်၍ တွေ့မြင်ရပါမူ ၎င်း၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် စုံလင်ပညာစုံသော စနစ်တကျအစီအစဉ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဘီးတစ်ဘီးစီတိုင်းသည် အခြားဘီးအသီးသီးနှင့် စုံလင်ပညာစုံသော ညီညွတ်ခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။” Testimonies to Ministers, 214.